

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **E-Lands, s.r.o.**, se sídlem v Brně, Londýnské náměstí 856/2, IČO: 247 89 933, zastoupen Mgr. Kateřinou Budřeslovou, advokátkou se sídlem v Praze 3, Koněvova 141, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem v Praze 1, Na Příkopě 28, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, spočívajícím ve zveřejnění sdělení „Upozornění na aktivity E-lands“ na internetových stránkách www.cnb.cz dne 27. 10. 2015,

t a k t o :

- I. Žaloba v rozsahu návrhu, aby soud uložil žalované povinnost zdržet se nezákonného zásahu do žalobcových práv, spočívajícího ve zveřejnění sdělení „Upozornění na aktivity E-Lands“ na internetových stránkách žalované dne 27. 10. 2015, s e z a m í t á .
- II. Žaloba v rozsahu návrhu, aby soud uložil žalované povinnost okamžitě odstranit ze svých internetových stránek tiskovou zprávu ze dne 27. 10. 2015 týkající se společnosti E-Lands, s.r.o., jakož i povinnost odstranit odkaz a informace o této zprávě ze všech databází a archivů zpráv, s e z a m í t á .
- III. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalovaná dne 27. 10. 2015 na svých internetových stránkách www.cnb.cz v sekci Ochrana spotřebitele / Upozornění ČNB zveřejnila následující sdělení. „Upozornění na

aktivity E-lands: Česká národní banka upozorňuje veřejnost na aktivity společnosti E-lands s.r.o., IČO 247 89 933, se sídlem Sochorova 3178/23, 616 00 Brno - Žabovřesky. Tato společnost vykonává na území České republiky činnost vázaného zástupce pro zahraničního obchodníka GKFX Financial Services Limited, se sídlem 30 Charles II Street, SW1Y 4AE London, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, ale není zapsána do seznamu vázaných zástupců vedeného Českou národní bankou. Společnost E-lands s.r.o. tedy nemá oprávnění vykonávat činnost vázaného zástupce pro obchodníka GKFX Financial Services Limited na území České republiky. Případná investice není ze zákona pojištěna. Seznamy regulovaných a registrovaných subjektů jsou zveřejněny na webových stránkách České národní banky.“

Žalobce považoval tento postup za nezákonný, neboť dle svého přesvědčení splnil všechny zákonné podmínky pro to, aby mohl na území České republiky vykonávat činnost vázaného zástupce pro zahraničního obchodníka, když svou činnost zahájil v souladu s § 24 odst. 2 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Názor žalované, že bylo třeba splnit rovněž podmínky § 32c odst. 1 téhož zákona nemá v právních předpisech oporu, neboť ust. § 24 je vůči tomuto ustanovení ve vztahu speciality. Sdělení žalované bylo tudíž lživé, čehož si musí být žalovaná vědoma, neboť se žalobcem již od roku 2012 komunikuje a za tuto dobu nevznesla vůči jeho činnosti žádné výhrady. Žalobci vzniká v důsledku popsání zásahu škoda 150.000 Kč denně a v konečném důsledku pro něj bude likvidační, neboť veškeré podnikání na kapitálovém trhu je založeno na důvěře klienta k instituci a citované sdělení může žalobci způsobit osudový odliv klientů.

Žalovaná ve svém vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl, neboť její sdělení nenaplnuje charakteristiky zásahu ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád, zejména mu schází atribut přímosti, a ani jím nebyla nikomu uložena povinnost. Žalovaná i přesto uvedla, že upozornění bylo zveřejněno v souladu se zákonem a je zcela pravdivé, neboť žalobce nesplnil podmínky vyžadované 32c odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., jež musejí být splněny spolu s podmínkami obsaženými v § 24 téhož zákona.

Žádný z účastníků řízení na výzvu soudu výslovně nepožádal o nařízení ústního jednání, soud proto postupoval dle § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci bez nařízení jednání.

Žalobce se podanou žalobou domáhá toho, aby soud uložil žalované povinnost zdržet se pokračování v nezákonném zásahu do jeho práv (nezveřejňovat informace o tom, že žalobce není oprávněn vyvíjet činnost vázaného zástupce pro zahraničního obchodníka), a dále aby jí uložil povinnost obnovit vztah před zásahem (odstranit ze svých internetových stránek veškeré zmínky o již zveřejněném sdělení).

Dle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.

Pojem „zásah“ vymezuje s. ř. s. velmi obecně a široce. Judikatura správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 1/2005 - 65 ze dne 17. 3. 2005) se nicméně ustálila na stanovisku, že ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.

Soudní řád správní obsahuje po novelizaci zákonem č. 303/2011 Sb. s účinností od 1. 1. 2012 v rámci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem dva žalobní subtypy: jednak žalobu na ochranu před nezákonným zásahem v užším smyslu (žalobce se může domáhat toho, aby soud zakázal správnímu orgánu pokračovat v porušování jeho práva a přikázal mu obnovit stav před zásahem), jednak nově žalobu na určení, že zásah byl nezákonný.

Jestliže se žalobce domáhá toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost zdržet se dalšího porušování jeho práva a obnovit vztah před zásahem, musí být kromě pěti shora vyjmenovaných podmínek splněna ještě podmínka šestá, a sice ta, že zásah nebo jeho důsledky trvají anebo že hrozí jeho opakování. Jen v takovém případě může soud takovému žalobnímu návrhu vyhovět; pokud zásah a jeho důsledky v době rozhodnutí soudu již netrvají, vyhovění takovému žalobnímu návrhu by nemělo žádný význam a v žalobcově právní sféře by se nikterak neprojevovalo (srov. Blažek, T. – Jirásek, J. – Molek, P. *Soudní řád správní*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, komentář k §§ 82 a 87). Důsledky zásahu přitom nelze ztotožňovat se škodou způsobenou žalobci, neboť musí jít o důsledky, před nimiž může žalobce ochránit správní soud; v případě vzniklé hmotné škody skýtá právní řád žalobci jiné prostředky nápravy (srov. právě citovanou právní doktrínu tamtéž).

O žalobě na ochranu před nezákonným zásahem soud dle § 87 odst. 1 s. ř. s. rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Jestliže zásah i jeho následky přestanou v průběhu řízení o žalobě trvat, může žalobce změnit žalobní petit tak, aby soud vyslovil nezákonnost napadeného zásahu; taková změna žaloby je plně na uvážení žalobce, neboť soudní řízení je ovládáno dispoziční zásadou a žalobce je ze všech nejlépe obeznámen s tím, zda zásah – dle jeho tvrzení likvidační – nadále trvá. Pokud tak však žalobce neučiní, jeho žaloba nemůže být úspěšná. Stejný závěr vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 3/2012 - 33 ze dne 16. 1. 2013, v němž označený soud konstatoval: *„Ochrany před nezákonným zásahem se lze nyní domáhat i v případě, že zásah nebo jeho důsledky již netrvají ani nehrozí jeho opakování; v takovém případě se lze domáhat toho, aby soud určil, že provedený zásah byl nezákonný.“* (Podtrženo městským soudem.)

Žalobce spatřoval nezákonný zásah ve zveřejnění shora citovaného sdělení na stránkách žalované dne 27. 10. 2015. Ze správního spisu i z tvrzení účastníků řízení vyplývá, že toto sdělení bylo zveřejněno na stránkách www.cnb.cz v sekci „Ochrana

spotřebitele“ / „Upozornění ČNB“ / „Upozornění ČNB na aktivity“. Soud však z internetových stránek žalované ke dni svého rozhodnutí zjistil, že toto sdělení už se na uvedeném místě, ale ani jinde na stránkách žalované nenachází. V podsekcí „Upozornění ČNB na aktivity“ se v současnosti nachází sdělení týkající se společnosti MP Officium ze dne 7. 10. 2015, a poté až sdělení týkající se společností OPN LTD a DWORLD LTD ze dne 4. 12. 2015; sdělení ze dne 27. 10. 2015 týkající se žalobce tak již bylo z internetových stránek staženo a zásah, jak jej žalobce popsal, včetně jeho důsledků tak pominul.

Pro úplnost soud podotýká, že k provedení tohoto dokazování nebylo třeba nařídít ústní jednání, ani o provedeném důkazu účastníky řízení vyrozumět. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 225/2015 - 14 ze dne 22. 12. 2015 uvedl, že *„pokud správní soud rozhoduje o věci samé bez jednání, je nezbytné, aby účastníci řízení měli k dispozici všechny podklady, ze kterých bude tento soud při samotném rozhodování vycházet, nebo o nichž lze alespoň předpokládat, že z nich soud vycházet bude. Judikatura zdejšího soudu (srov. také rozsudek ze dne 6. 12. 2007, č. j. 2 Afs 91/2007 - 90) tedy požaduje, aby byly účastníkům řízení známy všechny skutečnosti, o něž správní soud své rozhodnutí opře. Pokud účastník řízení nemůže podle okolností dané věci rozumně předpokládat, že určitá skutečnost, známá soudu z jeho úřední činnosti, bude tímto soudem použita v rozhodnutí, musí účastníka o této skutečnosti informovat a poskytnout mu možnost se k ní vyjádřit, neboť prvotní domněnku správního soudu o obsahu nebo významu této skutečnosti může účastník vyvrátit či pozměnit v průběhu dokazování.“*

Skutečnost, že předmětný zásah již netrvá, je účastníkům řízení nade vší pochybnost známa, neboť žalovaná tento zásah prováděla a žalobce jím byl dle svých tvrzení přímo, bezprostředně a fatálně dotčen na svých nejzákladnějších právech, neboť ohrožoval samotnou jeho existenci; ostatně právě z těchto důvodů proti němu žalobce brojí žalobou. Žalobce přitom musel rozumně předpokládat, že soud bude z této skutečnosti při rozhodování vycházet, neboť trvání zásahu či jeho důsledků je nezbytnou podmínkou pro vyhovění jeho žalobě a soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.

Vzhledem k uvedenému soud uzavírá, že zásah ani jeho důsledky již v době jeho rozhodnutí netrvají, a žalobě tudíž nelze vyhovět. Jelikož je žaloba nedůvodná, soud ji dle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem v Brně, Moravské náměstí 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. července 2016

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Jana Válková